

Казки про родину

Подарунки вітра

Подарунки вітра Були дід і баба, і дуже вони бідно жили. Свариться баба з дідом: «Відколи я віддалася за тебе, то все бідуюм і бідуюм. І все через тебе».

Мав дід трохи грошей, і взяв він собі за ті гроші гектар поля на рік. І посіяв на тім полі пшеницю. Ходить дід у поле, дивиться — файна пшениця росте. Каже дід бабі: «Добре нам тепер буде, будемо мати свій хліб». Прийшов він раз на поле, подивився — пшеницю вже можна жати. Нагострив дід серпи, завтра підуть з бабою жати. А вночі звіялася буря з градом, і град побив дідові всю пшеницю. Приходить дід з поля і каже:

— Бабо, побив град нашу пшеницю. А баба ще гірше свариться з дідом:

— Треба було жати вчора, треба було позавчора! Набридло це дідові, покинув він бабу й пішов. Ішов, скільки йшов, і зайшов у ліс. І забачив у лісі

хатку. Заходить у хатку, а там якась баба. Привітався він, а баба й питає:

— Куди, чоловіче добрий, ідеш?

А він і розкажує, що баба свариться з ним за пшеницю.

— Виросла нам файна пшениця, а вночі звіялася буря з градом і побила всю.

— Їв людей побив град?

— Ні, лиш мій гектар побив. Баба й каже:

— Мої сини — Вітри. Котрийсь із них зробив це. Прийдуть додому, спитаю їх.

Приходить старший син, баба питає його, а він каже:

— Ні, я в тій стороні не був.

Приходить другий син, питає стара і його. І другий каже, що не був у тій стороні. Приходить третій. Мати спитала його, а він засміявся та й каже:

— Так, це я зробив. Але я тобі, діду, допоможу. На оцю скатерку. Як простелиш її, то що схочеш, тобі буде. І їсти, і лити — всього доволі. Дід узяв скатерку й пішов.

За день він додому не дійшов. Довелося ночувати у корчмі. А корчмар каже йому:

— Діду це корчма, тут усе дають лиш за гроші. Це не те, що у вуйка якогось переночувати і повечеряти задурно.

— Мені нічого не треба, у мене все є,— каже дід. Та бере застеляє стіл скатеркою, і з'явилося на тій скатерці їсти й пити, що хочеш. Сів із дідом і корчмар за стіл, сіла й корчмарева жінка.

Наїлися, напилися. А корчмар усе старається напоїти діда.

Напився дід і лягає спати. А корчмар зняв чарівну скатерку зі столу, заховав її, а на стіл поклав іншу. Устав дід рано, взяв скатерку і пішов додому.

Баба забачила діда і знов свариться з ним. А дід їй каже:

— Мовчи, бабо, тепер ми заживем. І простелив дід скатерку. А на скатерці нічого нема. Баба ще гірше свариться:

— То ти ще й обманюєш мене?!

Думає дід: «Що ж це зробилося зі скатеркою? То, мабуть. Вітер обдурив мене». І пішов дід знову до Вітра. А Вітер каже:

— Діду, як загубив мою скатерку, то дам тобі гаманець. Будеш мати з нього грошей стільки, скільки схочеш. Лиш спорожниш його, а він уже знов повний.

Дід узяв того гаманця і пішов додому.

За день дід не міг дійти додому і знов зайшов до корчмаря. Той зустрів його як старого знайомого. Посадив діда за стіл, п'ють, їдять. Корчмар і запитує:

— Покажіть, діду, ще якісь чудеса. Що у вас є цікавого?

А дід виймає гаманець і показує корчмареві. Спорожнив гаманець на стіл — купа золота! Поклав гаманець у кишеню, тоді витягає, спорожняє — знов купа золота.

Напоїв діда корчмар. Дід заснув, а корчмар витягнув із дідової кишені гаманець, а в кишеню

поклав інший.

Встав дід рано і пішов додому. А жінка знов свариться з дідом. Дід і каже:

— Стань, бабо, тепер ми будемо добре жити до самої смерті.

Витягає дід гаманець, витрушує на стіл — нічого нема. А баба ще гірше свариться.

— Другий раз мене обманюєш!

Іде дід знову до Вітра. І скаржиться: — Не слухається мене гаманець, нема в нім більше грошей.

А Вітер знає, що робиться, лиш не каже дідові нічого. Усміхнувся він і сказав:

— Даю тобі, діду, ще оцю сумку. Як захочеш бачити, що в ній є, то відкрий її і крикни: «Два з сумки!» А як не захочеш більше бачити тих двох, то крикни: «Два в сумку!» — і закрив сумку.

Вийшов дід і йде додому. І захотілося йому бачити, що є в сумці. Відкрив він сумку і каже: «Два з сумки!» Як вийшли два з сумки, як зачали діда молотити! Пригадав дід, що Вітер казав. «Два в сумку!» — крикнув він, і ті два лишили його і пішли в сумку. Дід закрив сумку і пішов далі. І прийшов знов до того корчмаря. Зрадив корчмар. «О, старий знайомий прийшов!» Та садить діда за стіл. Наїлися, напилися. А корчмар запитує:

— Ану, діду, що за чудеса в тебе є? Показуй. Дід і каже:

— Два з сумки!

Як вийшли два з сумки! Як зачали корчмаря бити, як зачали молотити! Б'ють до смерті. Корчмар кричить:

— Жінко, віддай дідові його скатерку й гаманець, най він мене лишить живого!

Узяв дід скатерку й гаманець.

— Два в сумку! — крикнув він, закрив сумку й пішов. Приходить дід додому, а баба знов свариться. Дід думає: «За те, бабо, що ти зі мною стільки сварився, провчу тебе». Та відкрив сумку.

— Два з сумки!

Як вийшли два з сумки, як зловили бабу! Б'ють, аж порох летить! Побачив дід, що вже досить бабі, і крикнув:

— Два в сумку!

Та бере скатерку, застеляє стіл. І на столі, що лиш на світі буває, — їж і пий. Сіли вони з бабою за стіл. Дід був дуже хороший чоловік. Каже він бабі:

— Бабо, іди попроси до нас у гості сусідів. Напросила баба сусідів, і сусіди наїлися й напилися, скільки хотіли й чого хотіли.

І дочувся пан, що в діда є такі чудеса: скатерка й гаманець. Приїхав він бричкою до діда, зайшов до хати.

— Здрастуй, діду!

— Здрастуйте.

— Чув я, що в тебе, діду, чудесна скатерка є.

— Еге, — каже дід, — є. Простелив дід скатерку. Пан зроду не бачив таких напйтків і наїдків. Сів пан з дідом і бабою за стіл, наївся, напився, чого тільки хотів, а потому й питає діда:

— Де ж твій чудесний гаманець? Показує дід і гаманець. А пан подивився та й каже дідові:

— Цю скатерку й цей гаманець загорни в папір, віднеси в мою бричку і поклади під сидіння. Дід почав просити пана:

— Я старий, баба стара, як же ми будемо без цього жити? Не беріть, прошу вас.

А пан не хоче й слухати. Забачив дід, що не впросить, та й каже:

— У мене ще одна цікава річ є. Та відкрив сумку і крикнув:

— Два з сумки! Рахуйте панові кості! Як вискочили два з сумки, як узяли пана в роботу! Пан кричить не своїм голосом:

— Не треба мені нічого! Лиши мене тільки живого! А дід мовчить, най пана ще помолотять. А тоді крикнув:

— Два в сумку!

І закрив сумку.

Поїхав пан, а дід з бабою лишилися. І мали вони чим жити, поки не вмерли. І самі їли-пили і сусідів годували. І більше баба з дідом не сварилася.